

Design og håndverk

Vår saksbehandler: Marianne Westbye
Direkte tlf: 23 30 13 51
E-post: marianne.westbye@utdanningsdirektoratet.no

Vår dato:
15.2.2013
Deres dato:

Vår referanse:
2013/625
Deres referanse:

Til
Medlemmer i Faglig råd design og håndverksfag:

Kopi til:
Varamedlemmer

Referat rådsmøte 11. februar 2013

Møtested: Utdanningsdirektoratet, Schweigaardsgate 15B, Oslo
Møterom 4, 1.etg.

Møtetid: kl 9.30 -16

Lunsj: kl 12-12.30

Tilstede:

Marianne Monsrud
Janne O. Fraas
Turid Alice Andresen
Marit Vamråk (vara for Anne Kristin Modell)
Ragnvald Nore
Gunleik Rostøl
Karina Sandnes
Cato Karpow
Lise Ramsøy
Tobias Arnø

Marianne Westbye

Forfall:

Anne Kristin Modell
Niels Killi
Lise Fjeld
Berit Oskal Eira
Ninni Jensen
Anne Grethe Refsnes (vara til Lise Fjeld)
Ellinor Guttorm Utsi (vara for Berit Oskal Eira)
Brith Antonsen (vara for Ninni Jensen)

Valg av nytt AU

FAGLIG RÅD FOR DESIGN OG HÅNDVERK

Schweigaards gate 15 B, Postboks 9359 Grønland, 0135 Oslo, telefon: + 47 23 30 12 00
e-post: post@utdanningsdirektoratet.no, internett: www.skolenettet.no/fagopplaring

På grunn av Morten Klemp's fratreden som leder og medlem av rådet, skal det velges et nytt AU med leder, nestleder og medlem. AU bør bestå av representanter fra arbeidsgiver, arbeidstaker og pedagogisk personale.

Rådet fikk 3 alternativer til vurdering:

1. De som er igjen i AU, rykker opp, dvs. at Marianne M blir leder og Janne nestleder og at det velges et AU medlem fra arbeidsgiver
2. Det gjøres et nytt valg av alle 3 vervene
3. Valget utsettes til neste rådsmøtet i april, slik at NHO håndverk får tilstrekkelig med tid til ny oppnevning av rådsmedlem.

Vedtak

Valg av nytt AU utsettes til neste rådsmøte i april når rådet er fulltallig. Marianne M vil fungere som leder, Janne som nestleder og Ragnvald som AU medlem.

Saksliste

Sak 1/13 Informasjon om læreplaner i Kunnskapsløftet og revidering av læreplaner, v/ Avd. dir. i læreplan Eli Karin Flagtvedt og Else Høines

Innledning:

- viktig med god dialog med de faglige rådene
- bakgrunn for Kunnskapsløftet
- utforming og endring av læreplaner
- overordnet om læreplaner, forskriftsstatus
- læreplaner for fag, alle har den samme oppbygningen: formål for faget, hovedområder, timetall, kompetansemål, grunnleggende ferdigheter, vurdering
- revidering av læreplaner, det må foreligge et dokumentert behov for endring i en læreplan (faget har endret seg, nytt kompetansebehov i arbeidslivet) ref retningslinjer for samarbeid
- søknad om endring må inneholde: forslagsstiller, beskrivelse for behovet for endring, angivelse av hvor mange og hvem som er berørt av behovet (antall bedrifter, skoler, elever eller lærlinger osv). En vurdering av alternative løsninger, analyse av antatte konsekvenser, økonomiske og administrative konsekvenser for statlig- og fylkeskommunal forvaltning.
- utviklingsprosessen for læreplaner, forslag til medlemmer i læreplangruppe (med fagkompetanse og som er primært yrkesaktive og fremtidsrettet og helst ha læreplankompetanse). Ref retningslinjer for utforming av læreplaner for fag. Det konstitueres en leder for læreplangruppen. Det gis en tidsramme for arbeidet og endringen gis en 3 mnd høring. Høringsinnspillene bearbeides av Udir, og Udir eller KD fastsetter etter en intern prosess og vurdering.

Innspill fra rådet:

- Utfordring at mange av elevene ikke er på nivået som forventes når de begynner på Vg 1 i forhold til grunnleggende ferdigheter – hva gjør man da?

- Svar: vi har systemer som skal fange opp dette tidligere i opplæringen
- Hva menes med godt dokumentert? bør faglig råd være forpliktet til å sende videre henvendelser som kommer inn til rådet på endringsbehov?
- Svar: Ja – men rådet må vurdere grundig. FRDH er Utdanningsdirektoratets faglige rådgiver

Sak 2/13 Orientering om arbeidet med utviklingsredegjørelsen – v/ Kari Fyhn, rådgiver i avd. for fag- og yrkesopplæring

Innledning:

- kommer en mal i neste rådsmøte 19.4
- oppsummering av forrige to års periode
- rådet bruker denne til å samle offisielle forslag om eventuelle endringer
- Udir vil gi rådet datagrunnlag (læreplasser, skoletilbud etc.) og referanser til aktuelle forskningsrapporter
- rådets egne analyser, eller organisasjoner
- kommentere nøkkeltall, datagrunnlag, endringer som kan ha betydning for utdanningsprogrammet
- behovet for arbeidskraft i fag
- endringer i nasjonal lovgivning
- behov for endringer av fag osv.

Rådet får den foreløpige malen til gjennomsyn for å komme med innspill på eventuelle flere temaer som bør tas med i malen.

Sak 3/13 Hvordan få SRY og faglige råd mer synlig i media? v/ Kari Fyhn, rådgiver i avd. for fag- og yrkesopplæring

Vår kommunikasjonsstab mener at SRY og de faglige rådene bør være mer synlig i media. I den anledning vil Kari som hospiterer i kommunikasjonsstaben en dag pr uke, lage et notat om hvordan rådene kan bli mer synlig i media.

Kommunikasjonsstaben/ Kari ønsker også å delta på rådsmøte for å drøfte ovennevnte og hvordan vår kommunikasjonsstab kan bistå rådene i arbeidet.

Kari viser til treff i nyhetsbildet de siste tre år på design og håndverk og videregående – ca 1500

Kommunikasjonsstaben Udir kan bidra med skrive hjelp og innsalg til de nasjonale avisredaksjonene. Ønsker rådet å formidle i kronikkform så kan Udir bistå.

Bruk av www.udir.no – pr i dag ikke så mange treff, ønsker en økning. Nettsidene kan være en bra plattform til å formidle saker rådet er opptatte av. Ut med innkallinger og referater, flyttes antagelig til et eget arbeidsrom. Velkomstsider med kort info om hva rådet jobber med, litt om strategi og handlingsplanen. Uttaleleser erstatter referatene - hva kommer ut av vedtakssakene? Skal beskrives. En rapportside, med bl.a. utviklingsredegjørelsene, rapport fra oppnevningssperiodene, forskning/ utredninger rådet har bestilt etc.

Sak 4/13 Prioritering av læremidler v/ rådsmedlem Cato Karpow og Gunleik Rostøl

- Skal gjøre nye undersøkelser på behov for nye læremidler innen utdanningsprogrammet for design og håndverk. Gunleik for skolene, Cato for bedriftene.
- Arbeidsgruppen skal ha nytt møte i mars

Innspill fra rådet:

- Arbeidet virker omfattende og tidkrevende
- Rådssekretær undersøker hvordan kartleggingen av behov skal/kan gjennomføres
- Hvorfor skal det lages læremidler i fag på Vg3 opplæring i bedrift? Er det et reelt behov for det når alt lærers i praksis? Er det teori på Vg3 i alle fag? Er det opplæringsbok som er behovet, eller en intern plan for opplæring i bedrift?
- Rådet mener at det ut fra dagens regelverk stilles det ingen krav til teoriopplæring på Vg3 opplæring i bedrift i noen av lærefagene innen utdanningsprogrammet for design og håndverk. Teoriopplæringen avsluttes for disse elevene/lærlingene på Vg2.
- Behov for læremidler på Vg3 nivå må eventuelt være for de fagene som ikke er lærefag, slik som Interiør, utstillingsdesign, pianostemming og pianoteknikk. På de to førstnevnte fagene er det allerede utarbeidet læremidler til. Utdanningsdirektoratet bør derfor vurdere om det er behov for at FRDH/Cato gjør henvendelse mot bedriftene om læremidler på Vg3 nivå.
- Det er bedriftens ansvar å utarbeide interne planer for opplæringen jf. oppl.oven § 4-4.

Sak 5/13 Europass fagbeskrivelser Se vedlegg.

Utdanningsdirektoratet vurderer å gjøre endringer i kapittel 6 i Europass

fagbeskrivelser (Godkjente måter å oppnå fagbeviset på).

Før direktoratet tar endelig stilling til endringen er det ønskelig at de faglige rådene vurderer endringsforslaget. Frist for tilbakemelding er 1.03.12.

AUs innstilling

AU støtter de foreslåtte endringene i kapittel 6, "Godkjente måter å oppnå fagbeviset på".

Vedtak

Rådssekretær sender forslag til endring av tekst til Utdanningsdirektoratet innen 1.3.13. Forslag til ny tekst skrevet i rødt:

Norsk

Andre opplysninger:

Læreperioden er fire år og kan gjennomføres som 2 år i skole og 2 år i bedrift, 1

år i skole og 3 år i bedrift eller 4 år i bedrift. Kandidaten kan veksle mellom opplæring i skole og opplæring i bedrift i løpet av de 4 årene. 2 år av opplæringen omfatter 588 årstimer til fellesfag, 954 årstimer til felles programfag, 421 årstimer til prosjekt til fordypning. Voksne kandidater som kan dokumentere 5 års relevant praksis, kan melde seg opp til fag-/ svenneprøve. Voksne kandidater som tar prøve etter § 3-5 i opplæringslova, er fritatt fra kravet til fellesfag, men må ha bestått en egen eksamen, ref (§3-55 i forskrift til oppl. lov) Før praksiskandidatar melder seg til fag- eller svenneprøve, skal dei ha bestått ein eigen eksamen etter nærmare føresegner frå Utdanningsdirektoratet.

Andre opplysninger

Opplæringen foregår først med 2 år i skole. Dette omfatter 588 årstimer fellesfag, 954 årstimer felles programfag, 421 årstimer til prosjekt til fordypning. Deretter er det 1 års opplæring i bedrift og tilslutt 1 år verdiskapning i bedrift. Voksne kandidater kan i visse tilfeller bli fritatt fra kravet til felles allmenne fag".

Det bør presiseres at når voksne tegner lærekontrakt, så må de også ha bestått alle fag som er fastsatt i fag- og timefordelingen på Vg1, Vg2 og ev. Vg3 i skole for vedkommende yrkesfaglige utdanningsprogram (jf. forskrift til oppl. loven § 3-51), fritaket gjelder kun for praksiskandidater, jf. forskriftens § 3-67.

Sak 6/13 Høringssaker

A. Høring – justering av læreplaner for engelsk, matematikk, naturfag, norsk og samfunnsfag, se vedlegg

Utdanningsdirektoratet har sendt på høring forslag til justerte læreplaner for de gjennomgående fagene engelsk, matematikk, naturfag, norsk og samfunnsfag i grunnskolen og videregående opplæring. Se vedlegg.

<http://www.udir.no/Regelverk/Horinger/Saker-ute-pa-horing/Horing--justering-av-lareplaner-for-engelsk-matematikk-naturfag-norsk-og-samfunnsfag/>

Som det fremgår av vedlagt dokument bes de faglige rådene om å vurdere om justeringene i læreplanene bidrar til å tydeliggjøre de grunnleggende ferdighetene som redskap for læring og utvikling i skole, arbeid og samfunnsliv.

Høringsfristen er 5. mars 2013.

AUs innstilling:

AU har ingen bemerkninger til denne høringen, men ber spesielt rådets lærer representanter om å se på denne og vurdere før rådsmøtet om rådet bør avgi et høringssvar.

Vedtak

FRDH sender ikke et høringssvar på denne saken.

B. Høring - nye læreplaner i valgfag for ungdomstrinnet fra skoleåret 2013/2014

Denne høringen omfatter læreplaner i valgfagene

- Levande kulturarv
- Trender og forbruk
- Natur og miljø
- Demokrati i praksis
- Med verda som mål
- Innsats for andre
- Trafikk

Her finner du høringen:

[nye-lareplaner-i-valgfag-fra-skolearet-2013-2014/](http://www.udir.no/Lareplaner/Forsok-og-pagaende-arbeid/Valgfag/) **Høringsfristen er 25. februar 2013.**

Her finner du læreplanene, veiledninger og annen informasjon for valgfagene som er fastsatt. I tillegg finner du informasjon om de syv nye valgfagene som kan tas i bruk fra skoleåret 2013/2014.

<http://www.udir.no/Lareplaner/Forsok-og-pagaende-arbeid/Valgfag/>

AUs innstilling:

Disse læreplanene viser i liten grad en praktisk tilnærming og ønsker en nærmere presisering av dette. Spesielt knyttet til valgfaget *Levande kulturarv*. Vi ber rådet se spesielt på denne læreplanen og vurdere om det skal avgis et høringssvar.

Vedtak

FRDH sender et hørings svar. Rådssekretær sender et utkast til hørings svar til AU innen 20.2. AU godkjenner og sender på vegne av rådet.

Sentrale temaer som må med:

- Læreplanene for valgfagene *Levende kulturarv* og *Innsats for andre* må være mer forpliktende knyttet til praktisk arbeid og relevans til yrker. Slik de er nå er det uklart hva elevene skal bruke disse valgfagene til.
- Fagene bør vise til og knyttes til faget *utdanningsvalg*

C. Høring - lokalt gitt muntlig eksamen, se vedlegg.

Utdanningsdirektoratet sender på høring forslag til forskriftsendringer om lokalt gitt muntlig eksamen. Hensikten er å tydeliggjøre hvilke regler som gjelder for lokalt gitt muntlig eksamen, og legge til rette for en mer enhetlig nasjonal praksis. Kunnskapsdepartementet tar sikte på at bestemmelsene om lokalt gitt eksamen endres fra 1. august 2013. Eksamener våren 2013 skal derfor gjennomføres etter gjeldende bestemmelser, og ikke etter dette høringsforslaget.

Etter sekretariatets vurdering vil høringen være relevant for alle de faglige rådene. Dette forslaget gjelder ikke for eksamen våren 2013.

Her finner du hele høringen og informasjon om vårens eksamen:

<http://www.udir.no/Regelverk/Horinger/Saker-ute-pa-horing/Horing--lokalt-gitt-muntlig-eksamen/>

Høringsfristen er 10. april 2013.

AUs innstilling:

AU foreslår at saken diskuteres i rådsmøtet 11.2 og innstiller at rådets hørings svar bør være at rådet støtter forslagene i modell B:

Utdanningsdirektoratet ber om høringsinstansenes syn på følgende:

- Vil de foreslåtte endringene kunne bidra til en mer enhetlig praksis? *Ja*
- Bør det fastsettes nasjonalt om muntlig eksamen skal gjennomføres med eller uten forberedelsesdel? *Ja*

- Dersom det skal fastsettes nasjonalt om eksamen skal gjennomføres med eller uten forberedelsesdel;

- støtter dere modell A (eksamen uten forberedelsesdel) eller modell B (eksamen med forberedelsesdel)? *Modell B*

- Til modell B:

- Støtter dere at innholdet i forberedelsesdelen presiseres og at forberedelsesdelen begrenses til en skoledag? *Ja*
- Støtter dere at det forskriftsfestes et forbud mot at muntlig eksamen gjennomføres på mandager? *Ja*

Bør det forskriftsfestes at elevene ikke skal bruke eksamenstiden til å holde en presentasjon? *Ja*

- Bør det fastsettes at eksamen skal gjennomføres uten hjelpemidler, heller ikke elevens egne notater? *Ja*

- Bør det forskriftsfestes en plikt til å utarbeide lokale retningslinjer for muntlig eksamen? *Nei, bør utarbeides sentralt og vi ønsker at det innarbeides en presisering om yrkesretting i retningslinjene.*

Vedtak:

Rådet støtter AU sin innstilling, mot en stemme.

Sak 7/13 Fylkesbesøk til Aust-Agder, 9.-11.april 2013

Aleksander Bjerkan Steinvoll (lærling i avd. FY) presenterte informasjon om Agder fylkeskommune, utdanningstilbud, antall lærekontrakter og foreløpig program og orienterer om status. Se vedlegg.

Innspill til programmet:

- Rådet kom med forslag til et mulig bedriftsbesøk i Valle.

- Det må settes av tid til et møte hvor representanter fra fylkeskommunen og yrkesopplæringsnemnd og opplæringskontorer/lærebedrifter i DH fagene deltar.

- Når rådet er på besøk på Sam Eyde vgs. er det et ønske om at det settes av tid til et møte med elever og lærere for å få informasjon om skolens Vg3 tilbud i kjole og draktsyerfaget.

Sak 8/13 Studietur 2014

Arbeidsgruppen (Janne O. Fraas, Niels Killi, Ragnvald Nore) presenterer status.

- o har hatt et møte
- o gruppen jobber med et forslag om en tur til Sveits
- o i likhet med Norge er Sveits et lite høykostland som også ivaretar små håndverksfag. Besøk til skoler med opplæring i små fag.
- o legger frem et grovtkast til forslag i neste rådsmøte i april

Sak 9/13 Representasjon fra FRDH på konferanser.

AUs innstilling:

AU foreslår at AUs representanter prioriteres, og at rådsmedlemmene gis plass når disse ikke kan. Dette gjelder spesielt når det kun er avsatt plass til 1 rep. fra rådet.

Vedtak

Rådet støtter AUs innstilling som et utgangspunkt. Når det er temaer knyttet til arbeidsgruppene bør representanter fra disse få informasjon for å kunne delta, eller at man da kan ha muligheten til å delta via egen organisasjon.

Sak 10/13 Handlings- og strategiplan for 2012-2016

Presentasjon av utarbeidede prinsipper som skal legges til grunn for møter i arbeidsgrupper, v/ rådssekretær.

Følgende prinsipper legges til grunn for møter i arbeidsgrupper:

- Reise og eventuelle overnattingsutgifter dekkes for arbeid i arbeidsgrupper
- Det godkjøres ikke tapt arbeidsfortjeneste for møter i arbeidsgrupper
- Arbeidsgruppene må selv forestå innkalling, referat og skrivarbeid og rapporterer til det faglige rådet
- Arbeidsgruppemøter er møter for å fordele arbeidsoppgaver, koordinere innspill og drøfte problemstillinger
- Arbeidsgruppemøter legges så langt det er mulig i forkant/etterkant av rådsmøter
- Det forventes at arbeidsgruppen arbeider elektronisk og via telefon (gjærne skype) mellom møter. Utdanningsdirektoratet vil tilrettelegge for egne arbeidsrom på internett for produksjon mellom arbeidsgruppemøtene innen 28.2.13

Budsjett for det enkelte faglige råd er under utarbeidelse.

Gjennomgang av handlingsplanen og status. Se vedlegg. Saken tas med til rådsmøte 19.april.

Orienteringer

- Fellesmøte mellom ledere og nestledere i SRY og FR, 6.2.13 – orientering om to rapporter, se vedlegg
- Fellesmøte for SRY og faglige råd, 18.-19.april 2013
- Erfaringskonferanse om forsøk med hospitering, 29. januar 2013
<http://www.udir.no/Utvikling/Hospiteringsordning-skolearbeidsliv/Hospitering-som-kompetanseheving--ja-takk/>
- Sak behandlet i Udir om endring av fag på listen over små og verneverdige fagene. Gullsmedfaget tas med i en større diskusjon i et senere rådsmøte i 2013.
- Høring, svarfrist 25.4: -
<http://www.udir.no/Regelverk/Horinger/Saker-ute-pa-horing/Horing---inntak-til-videregaende-opplaring/> . Denne høringen vil bli en sak på neste rådsmøte 19.4. Rådsmedlemmene ble oppfordret til å sette seg inn i høringsdokumentene og kontakte egen part for avklaringer og synspunkter.

Eventuelt